

College van beroep voor de examens

CBE 2021-100
U202107079/svw

Verzonden: 16 augustus 2021

Zaak 2021-100

Datum uitspraak: 14 juli 2021

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellante

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij brief d.d. 11 maart 2021 is namens de Commissie voor de examens (hierna: Commissie) aan appellante medegedeeld dat het door haar afgelegde online tentamen voor de cursus Inleiding privaatrecht (RB0204) d.d. 6 maart 2021 ongeldig werd verklaard, omdat de Commissie heeft geconstateerd dat appellante tijdens het tentamen haar hulpmiddelen niet of niet juist heeft getoond.
2. Appellante heeft hiertegen beroep ingesteld per brief d.d. 12 maart 2021, door het College van beroep voor de examens (hierna: College) ontvangen op 18 maart 2021.
3. Verweerster en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft aangegeven haar beroep te willen doorzetten.
4. Verweerster heeft een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College heeft het beroep van appellante behandeld in een openbare zitting op 14 juli 2021 te Heerlen. Gezien de huidige omstandigheden (COVID-19) heeft het College de zitting op alternatieve wijze laten plaatsvinden. Partijen is de mogelijkheid geboden virtueel deel te nemen aan de hoorzitting. Appellante heeft virtueel deelgenomen aan de zitting. Namens verweerster hebben mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris Commissie voor de examens en prof. dr. J. van Marle, voorzitter Commissie voor de examens virtueel deelgenomen aan de zitting.

II. MOTIVERING

1. Uit het verhandelde ter zitting en uit hetgeen door partijen in de overgelegde stukken naar voren is gebracht, is voor het College het volgende komen vast te staan.
2. Het beroep richt zich tegen de ongeldigverklaring van het online tentamen voor de cursus Inleiding privaatrecht (RB0204) d.d. 6 maart 2021, in het bijzonder tegen het niet gebruik mogen maken van een Nederlands woordenboek en het veranderen van de regels.
3. Met betrekking tot het niet correct tonen van de tentamenhulpmiddelen, in casu het niet voor de camera tonen en doorbladeren van de toegestane wettenbundels voorafgaand en/of tijdens aan het tentamen, wordt dit feit door appellante erkend.
Met betrekking tot het gebruik van een niet toegestaan hulpmiddel (in casu het beschikbaar hebben van een Nederlands woordenboek) betoogt appellante dat zij het niet redelijk vindt dat een tentamen ongeldig wordt verklaard wegens het gebruik van een woordenboek dat bij andere tentamens wel gebruikt mocht worden. Zij voert aan het verwarrend te vinden dat de regels omtrent het gebruik van een woordenboek regelmatig veranderen.
Tot slot merkt appellante op dat een medestudent eerder slechts een waarschuwing heeft ontvangen wegens het niet correct laten zien van de hulpmiddelen. Appellante beroept zich daarbij op het gelijkheidsbeginsel.
4. In algemene zin voert appellante aan dat zij inmiddels is geslaagd voor de herkansing van de cursus Inleiding privaatrecht (RB0204) met het cijfer 7, hetgeen volgens haar niet betekent dat zij geen belang meer heeft bij

de behandeling van haar beroepschrift. In haar reactie aan de Commissie stelt appellante dat haar belang in de beroepzaak gelegen is in het mogelijk nog kunnen behalen van een hoger cijfer (dan het cijfer 7). Ook verwijst zij naar de passage in de beslissing van de Commissie d.d. 11 maart 2021, waarin staat vermeld: *“indien u een volgende keer in strijd handelt met de instructies kan de Commissie besluiten om de fraudeprocedure op te starten en kan de Commissie verdere maatregelen treffen in het kader van fraude”*. Indien appellante zich bij een volgend tentamen (onbedoeld) niet aan de instructies houdt, zou dit dus mogelijk verregaandere consequenties voor haar kunnen hebben.

5. In algemene zin stelt de Commissie, onder verwijzing naar artikel 4.8, onder f, van de OER, dat zij bevoegd is tot ongeldigverklaring van een tentamen of onderdeel daarvan, indien een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de tentamenkandidaat op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken. De Commissie verwijst daarbij naar de “FAQ online groepstentamens”, de Tentamen- en examenprocedures 5.2 onder c en in bijlage 8 van het Examenreglement, de Tentamen- en examenprocedures paragraaf 9, de oproepbrief en het voorblad hiervan, de instructievideo en het document “voorkom ongeldigverklaring” (welke worden aangeboden onder andere via de tegel ‘Online thuintentamen’).
6. Ter zitting heeft de Commissie toegelicht dat het gegeven dat appellante een Nederlands woordenboek voorhanden had tijdens het tentamen, wel werd opgemerkt door een surveillant maar dat dit niet meegenomen werd in de beslissing van de Commissie om het tentamen van appellante ongeldig te verklaren. Verder heeft de Commissie onder verwijzing naar het Proctoring rapport toegelicht dat appellante de toegestane hulpmiddelen niet voor de camera heeft getoond, noch dat zij deze heeft doorgebladerd. Doordat appellante deze hulpmiddelen niet op de juiste wijze heeft getoond voor de camera, is een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden niet mogelijk. Het niet tonen van de tentamenhulpmiddelen wordt door appellante niet ontkend aldus de Commissie.
7. Met betrekking tot het door appellante aangevoerde veranderen van de regels heeft de Commissie toegelicht dat naar aanleiding van iedere tentamenronde een evaluatie plaatsvindt van de handhaving van de regels en normen. De Commissie hanteert nog altijd dezelfde regels en normen, maar per tentamenronde kan de handhaving verschillen (doordat bijvoorbeeld deze regels en normen al dan niet strenger worden nageleefd of dat er duidelijkere voorschriften gelden). Eerder heeft de Commissie een aantal overtredingen door de vingers gezien, omdat studenten van de Open Universiteit niet eerder tentamens met behulp van proctoring hebben afgelegd en de Commissie begreep dat een tentamen afleggen via proctoring onwettig is waardoor niet alle regels nageleefd werden. De Commissie benadrukt dat per tentamenronde de regels en normen op dezelfde wijze worden gehandhaafd. Het voorbeeld waarnaar appellante verwijst, is uit een eerdere tentamenronde en maakt daarom niet dat gesproken kan worden van gelijke of vergelijkbare gevallen.
8. De Commissie betoogt dat appellante geen belang heeft bij de behandeling van het beroep, nu zij voor de herkansing het cijfer 7 heeft behaald en bij geldigverklaring van het tentamen d.d. 6 maart 2021 het cijfer 5 zou hebben behaald. Bij instandhouding van de ongeldigverklaring van het tentamen verliest appellante geen tentamenkans, waardoor zij gebaat is bij instandhouding van de ongeldigverklaring. Wanneer het cijfer 5 zou worden vastgesteld, zou appellante een tentamenkans verliezen en het tentamen moeten herkansen. Bovendien zou dit cijfer van invloed zijn op een eventuele (summa) cum laude. Verder heeft de Commissie toegelicht dat zij bij ieder nieuw feit de mogelijkheid heeft de fraudeprocedure op te starten. De passage waar appellante naar verwijst moet volgens de Commissie niet begrepen worden als een voorwaarde om een volgende keer de fraudeprocedure te kunnen opstarten. De Commissie benadrukt dat appellante geen aantekening krijgt betreffende fraude. Naar de mening van de Commissie is met inachtneming van het voorgaande het besluit tot ongeldigverklaring in het voordeel van appellante en verzoekt zij het beroep niet-ontvankelijk te verklaren.
9. Vooropgesteld dient te worden dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van de Commissie. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit brengt mee dat, naast de hierboven aangegeven toetsing, de beslissing van de Commissie slechts voor vernietiging in aanmerking komt als er strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.
10. Voor het College is komen vast te staan dat appellante tijdens het online (proctoring)tentamen behorende bij de cursus Inleiding privaatrecht (RB0204) afgelegd op 6 maart 2021 haar hulpmiddelen niet op de juiste wijze heeft getoond.
11. Het College overweegt dat de Commissie niet gevolgd kan worden in haar verweer dat er geen procesbelang voor appellante bestaat. Voor appellante blijft de mogelijkheid tot het behalen van een hoger cijfer bestaan, omdat bij een eventuele vaststelling van het cijfer (5), zij beroep kan aantekenen tegen de tentamenuitslag. Volgens het College is het procesbelang hiermee gegeven. Voor het overige begrijpt het College dat de Commissie bij ieder nieuw feit (terecht) de mogelijkheid heeft om de fraudeprocedure op te starten, maar merkt op dat de formulering in de brief d.d. 11 maart 2021 ongelukkig is en mogelijk een andere indruk wekt.

12. Met betrekking tot hetgeen appellante ter zitting heeft aangevoerd inzake het gelijkheidsbeginsel, heeft het College niet kunnen vaststellen van welke feiten deze (andere) student werd beschuldigd. Bovendien betreft het een geval uit een eerdere tentamenronde. Zoals hierboven weergegeven evalueert de Commissie na elke tentamenronde de handhaving van de normen en regels en kan dat leiden tot een strengere of andere wijze van handhaving. Het College acht deze handelwijze niet onredelijk. Het beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt dan ook niet.
13. Het College overweegt dat volgens artikel 4.8, onder f, van de OER, de Commissie bevoegd is tot ongeldigverklaring van een tentamen of een onderdeel daarvan, indien een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de tentamenkandidaat op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken. Het College overweegt voorts dat volgens het addendum bij de Algemene delen van de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 van de bacheloropleidingen en de masteropleidingen (versie 28-08-2020) herzien op 6 november 2020 (i.v.m. CBT- thuis), studenten zich strikt te dienen houden aan de genoemde instructies om te voorkomen dat een tentamen ongeldig wordt verklaard door de Commissie voor de examens.
  - a. Indien de roomscan(s) niet volledig (altijd bureaublad, ruimte, oren, polsen en hulpmiddelen tonen) of onduidelijk is/zijn, of men zich niet houdt aan de instructies (...) kan een tentamen door de Commissie voor de examens ongeldig worden verklaard.
  - b. De student mag tijdens het tentamen alleen gebruik maken van de voorgeschreven tentamenhulpmiddelen welke zijn opgenomen in de oproepbrief/voorblad van het tentamen, deze moeten voorafgaand aan het tentamen voor de camera getoond en doorgebladerd worden en zichtbaar zijn tijdens de roomscan.
  - c. De student mag tijdens het tentamen geen gebruik maken van (een) woordenboek(en), tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan in de oproepbrief/voorblad van het tentamen.
- Het College stelt vast dat de regels en instructies omtrent het tonen van voorgeschreven tentamenhulpmiddelen en het gebruik maken van niet toegestane hulpmiddelen voldoende kenbaar zijn, waardoor wordt voldaan aan het kenbaarheidsvereiste. Studenten worden op diverse wijzen op de hoogte gesteld van de geldende regels.
14. Het College stelt vast dat de Commissie in het belang van appellante niet de regels over fraude heeft toegepast, maar heeft gekozen voor een minder ingrijpende maatregel waarbij het tentamen ongeldig wordt verklaard maar appellante haar tentamenkans behoudt. De Commissie heeft op deze wijze uitvoering gegeven aan de vereiste belangenafweging.
15. Het College overweegt dat de Commissie gevolgd kan worden in het standpunt dat een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden op basis van het tentamen niet mogelijk is gebleken, nu appellante de voorgeschreven tentamenhulpmiddelen niet op de juiste wijze heeft getoond voor de camera. Het College begrijpt dat de tentamenhulpmiddelen moeten worden getoond om te kunnen vaststellen dat (enkel) gebruik wordt gemaakt van voorgeschreven hulpmiddelen, voorts dat kan worden vastgesteld, in zoverre dat mogelijk is, dat studenten niet hebben geschreven in de tentamenhulpmiddelen noch dat zich spiekbriefjes bevinden in de tentamenhulpmiddelen. Het College acht de door de Commissie gehanteerde maatstaf met betrekking tot de onregelmatigheden en het daaraan in algemene zin verbonden standpunt over de ongeldigverklaring van tentamens voor in het addendum bij de Algemene delen van de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 beschreven gevallen, niet onjuist of onredelijk.
16. Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan door mr. dr. J.M.E. Derks, voorzitter en dr. C. Gelderman, B.J.W.L. Geurts, dr. E.E. den Hartog-de Haas en drs. M.L.A. Hertsig LLB leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB, secretaris, op 14 juli 2021.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. dr. J.M.E. Derks

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag